

Az egészségügy kormányzati irányításának aktualitásai

– a koronavírus világjárvány tükrében

PTE ÁJK Óriás Nándor Szakkollégium

dr. Cseporán Zsolt PhD

Bevezetés

Egészségügy és jog

❖ **Egészségügy fogalma:** azoknak a tevékenységeknek és intézményeknek a rendszere, amelyek közvetítik az orvostudomány eredményeit a társadalom felé a polgárok egészségi állapotának fenntartása vagy javítása érdekében

❖ **Népegészségügy:**

„A népegészségügy állami és önkormányzati szervek, gazdasági, civil szervezetek, valamint egyének részvételével megvalósított, elsősorban lakossági csoportokat, közösségeket célzó tevékenység, az egészség védelme és fejlesztése, a betegségek, sérülések és rokkantság megelőzése érdekében. A népegészségügy célja a lakosság egészségi állapotának monitorozása, az egészségproblémák és prioritások meghatározása, népegészségügyi intézkedések kimunkálása és foganatosítása kormányzati, szakmai és civil szervezetekkel együttműködésben.” [Eütv. 35. § (1) bek.]

Népegészségügy

❖ A népegészségügy funkciója, részterületei (Eütv.):

- Egészségfejlesztés
- Környezet- és település-egészségügy
- Élelmezés- és táplálkozás-egészségügy
- Sugáregészségügy
- Munkaegészségügy
- Járványügy

Állami felelősség

❖ **Az egészségügy szervezése és irányítása:**

Megosztott, többszintű felelősség:

- az Országgyűlés,
- a Kormány,
- az egészségügyért felelős miniszter,
- az egészségügyi államigazgatási szervek,
- a helyi önkormányzatok,
- az egészségügyi szolgáltatók fenntartói,
- az egészségbiztosítási szervek, valamint
- a térségi egészségügyi szervezési államigazgatási szerv.

COVID-19

Az új koronavírus (SARS-CoV-2) Kínában azonosították 2019 végén. Kezdetben 2019-nCoV (új koronavírus) névvel illették, majd az Egészségügyi Világszervezet (WHO) javaslatára SARS-CoV-2-re keresztelték a korábbi SARS-CoV-val (Severe Acute Respiratory Syndrome – súlyos heveny légúti tünetegyüttes vírusa) való rokonsága alapján. Az általa okozott betegséget COVID-19-nek (COVID: coronavirus disease - koronavírus okozta megbetegedés 2019) nevezik.

Új jogintézmények

Egészségügyi válsághelyzet

❖ **Fogalom:** Az országos tisztifőorvos javaslatára, a miniszter előterjesztése alapján a Kormány rendeletében egészségügyi válsághelyzetet rendelhet el, ha azt járványügyi szükséghelyzet vagy az Eütv. szerinti valamely más körülmény szükségessé teszi.

- Egészségügyi válsághelyzet elrendelése járványügyi készületségnek minősül.
- A kormányrendelet legfeljebb 6 hónapig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány annak hatályát meghosszabbítja.
- Egészségügyi válsághelyzet idején az Eütv-ben meghatározott betegjogok csak akkor és kizárólag olyan mértékben gyakorolhatók, amikor és amennyiben nem veszélyeztetik az egészségügyi válsághelyzet felszámolásának eredményességét. A beteg emberi méltósághoz való joga azonban ebben az esetben sem korlátozható.

Operatív Törzs

- ❖ **Fogalom:** Az egészségügyi válsághelyzet felszámolására tett intézkedések és az egészségügyi válsághelyzeti ellátás összehangolása érdekében – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint – Operatív Törzs működhet.
  - A megelőzés, megismerés, felderítés és továbbterjedés megakadályozása, valamint az állami szervek összehangolt feladatellátásának megszervezése céljából, kizárólag az e cél elérése érdekében elengedhetetlenül szükséges mértékben az Operatív Törzs adatszolgáltatást kérhet bármely szervtől, jogi személytől vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettől, amely ezen adatszolgáltatásnak köteles haladéktalanul, ingyenesen eleget tenni.

Ajánlott szakirodalom és források

- Asbóth Márton – Fazekas Marianna – Koncz József:
Egészségügyi jog és igazgatás. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
2020
- <https://koronavirus.gov.hu>

Készült az NTP-SZKOLL-19-0022. sz. pályázata keretében

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

